

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, pentru stabilirea unor măsuri cu privire la acordarea concediilor medicale, precum și pentru modificarea art. 299 alin. (4) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

Luând în considerare faptul că din contribuția asiguratorie pentru muncă cota distribuită bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru plata concediilor medicale, conform art. 220⁶ alin. (4) lit. d) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, este de 22% pentru anul 2021,

având în vedere faptul că stabilirea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate se raportează la valoarea salariului minim brut pe țară, care în anul 2020 s-a majorat cu aproximativ 54% față de valoarea celui stabilit pentru anul 2017, ceea ce a condus la majorarea cuantumului indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate de care beneficiază persoanele asigurate și implicit la majorarea cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate,

se impune luarea de măsuri pentru controlul cheltuielilor cu indemnizații de concedii medicale, ținând cont de faptul că persoanele asigurate beneficiază de concedii și indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă pentru boli obișnuite, dacă îndeplinesc un stagiu minim de asigurare, respectiv de 6 luni, iar în cazul urgențelor medico-chirurgicale, a bolilor infectocontagioase, pentru unele boli cardiovasculare, pentru SIDA și neoplazii, pentru tuberculoză, precum și pentru riscul maternal, indemnizațiile se plătesc fără îndeplinirea unui stagiu, respectiv din ziua în care persoanele în cauză devin asigurate pentru concedii și indemnizații,

luând în considerare creșterea cheltuielilor care se suportă din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, determinate de creșterea numărului beneficiarilor de indemnizații de asigurări sociale de sănătate, se impune implementarea unor măsuri menite să asigure decontarea fără sincope a acestor drepturi de care beneficiază persoanele asigurate pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate,

pentru punerea în acord cu prevederile Constituției a dispozițiilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu

modificările și completările ulterioare, declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 244 din 20 aprilie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1[^]1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu referire la sintagma „în vârstă de până la 16 ani”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 551 din 27 mai 2021,

având în vedere că acest aspect reprezintă o situație extraordinară, care nu poate fi preîntâmpinată decât pe calea delegării legislative, întrucât în caz contrar s-ar crea o situație incertă cu privire la interpretarea și aplicarea normei care face obiectul art. 26 alin. (1[^]1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la categoria de asigurați care pot avea dreptul la concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav, în lipsa stabilirii unei vârste maxime a copilului,

ținând cont de necesitatea punerii în concordanță a dispozițiilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale Legii nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, în ceea ce privește asigurarea unui acces mai facil la certificate de concediu medical în situația în care se impune izolarea persoanelor asigurate, prin reconsiderarea obligației acestora de a prezenta adeverința de la plătitorii de indemnizații,

pentru a se responsabiliza persoanele care se deplasează în interes personal în zone în care există epidemie, risc epidemiologic sau biologic, cu un agent înalt patogen și care, la întoarcerea pe teritoriul României, pentru a nu deveni astfel factori de risc pentru persoanele cu care vin în contact, intră în concediu de carantină pentru care, din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se suportă indemnizațiile corelative,

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligația autorităților și instituțiilor publice de a stabili funcțiile publice specifice și a le echivala cu funcțiile publice generale doar prin lege,

ținând cont de faptul că neadoptarea în regim de urgență a măsurii de echivalare a funcției publice de conducere specifice de medic-șef de la nivelul caselor de asigurări de sănătate cu funcția publică de conducere de director executiv adjunct, ar conduce la imposibilitatea stabilirii drepturilor salariale pentru personalul care ocupă aceste funcții, deoarece această funcție este o funcție publică specifică cu prerogative de putere publică, a cărei salarizare trebuie echivalată prin lege cu o funcție publică generală, respectiv cu funcția publică de conducere de director executiv adjunct de la nivel teritorial,

În considerarea faptului că neadoptarea acestor măsuri în regim de urgență, cu caracter excepțional, ar putea contribui la majorarea cheltuielilor cu indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, ceea ce ar conduce la grevarea în continuare a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, fără un control riguros al acestora,

apreciind că intervenția legislativă de urgență și extraordinară este justificată de necesitatea unei reglementări exprese în vederea cheltuirii responsabile și eficiente a fondurilor publice prin responsabilizarea atât a furnizorilor de servicii medicale, cât și a beneficiarilor de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate,

Întrucât aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 29 noiembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, litera e) a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) concedii medicale și indemnizații de risc maternal care se acordă persoanelor asigurate în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 25/2004.”

2. Articolul 3¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„ART. 3¹

(1) Pentru a beneficia de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, persoanele prevăzute la art. 1 trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să îndeplinească stagiul minim de asigurare necesar deschiderii dreptului, prevăzut de prezenta ordonanță de urgență;

b) să prezinte adeverința eliberată de plătitorul de indemnizații din care să reiasă numărul de zile de concediu de incapacitate temporară de muncă avute în ultimele 12/24 luni, după caz.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. b), persoanele prevăzute la art. 1 beneficiază de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate fără prezentarea adeverinței, în cazul urgențelor medico-chirurgicale sau a bolilor infectocontagioase din grupa A, în cazul bolilor infectocontagioase pentru care se instituie izolarea stabilite prin hotărâre a Guvernului, precum și în cazul carantinei.

(3) Adeverința prevăzută la alin. (1) lit. b) se eliberează și în cazul concediilor medicale pentru maternitate, pentru îngrijirea copilului bolnav, precum și în cazul riscului maternal.”

3. Alineatul (1) al articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cota de contribuție prevăzută la art. 3 alin. (3) se datorează și se achită de către persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2). Venitul lunar pentru care se optează plata contribuției este un venit ales care nu poate fi mai mic decât valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit potrivit legii, și nici mai mare decât valoarea a de 3 ori a acestuia.”

4. Alineatul (6) al articolului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru a beneficia de concedii și indemnizații, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) sunt obligate să încheie contractul de asigurare pentru concedii și indemnizații cu casa de asigurări de sănătate la care sunt luate în evidență ca persoane asigurate în sistemul de asigurări sociale de sănătate potrivit prevederilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza declarației fiscale depusă în vederea plății contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Contractul se înregistrează la casa de asigurări de sănătate și produce efecte de la data înregistrării.”

5. Alineatele (3) și (7) ale articolului 10 se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(3) Pentru persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), baza de calcul al indemnizațiilor prevăzute la art. 2 se determină ca medie a veniturilor asigurate, înscrise în contractul de asigurare, din ultimele 6 luni din cele 12 luni din care se constituie stagiul de asigurare, până la limita a de 3 ori valoarea lunară a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit potrivit legii.

.....

(7) Pentru persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), în cazul în care stagiul de asigurare este mai mic de 6 luni, pentru situațiile prevăzute la art. 9, baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie media veniturilor lunare asigurate, înscrise în contractul de asigurare sau, după caz, venitul lunar din prima lună de asigurare cu respectarea prevederilor alin. (4).”

6. După articolul 14 se introduce un nou articol, articolul 14¹, cu următorul cuprins:

„ART. 14¹ (1) Medicii prevăzuți la art. 11 au obligația întocmirii unui plan de urmărire a evoluției bolii, care va cuprinde cel puțin indicațiile terapeutice și igieno-dietetice, pe care persoana asigurată are obligația să îl respecte, în cazurile în care se eliberează certificate de concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă. Structura planului de urmărire a evoluției bolii se stabilește prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Durata pentru care pot fi eliberate certificatele de concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă de către medicii prevăzuți la art. 11, se stabilește în normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, iar pentru fiecare episod de boală, în vederea urmăririi evoluției bolii care a determinat incapacitatea temporară de muncă a persoanei asigurate, se acordă în cel puțin două etape.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru certificatele de concediu medical care se eliberează pentru unele boli speciale prevăzute la art. 13 alin. (3), pentru urgențele medico-chirurgicale, pentru bolile infectocontagioase din grupa A, pentru bolile infectocontagioase pentru care se impune măsura izolării prevăzută la art. 8 alin. (1) din Legea nr. 136/2020, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru certificatele de concediu medical care vizează durata internării persoanei asigurate, medicul curant nu are obligația întocmirii planului de urmărire a evoluției bolii.

(4) Pentru respectarea planului prevăzut la alin. (1), medicul curant va acorda consultații la cabinet. În cazul persoanelor nedepasabile, consultațiile se acordă la domiciliul persoanei asigurate sau la distanță, după caz. Situațiile care au condus la imposibilitatea deplasării persoanelor la cabinet sunt prevăzute în normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Certificatele de concediu medical acordate la externarea din spital pot fi prelungite de către medicul de specialitate sau de către medicul de familie, după caz, în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.”

7. La articolul 22, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru persoana suspectă pentru care se instituie carantina întrucât aceasta provine dintr-o zonă în care, la momentul inițierii deplasării, există epidemie, risc epidemiologic sau biologic, cu un agent înalt patogen, în care s-a deplasat în interes personal, la întoarcerea pe teritoriul României, indemnizația prevăzută la art. 18 lit. b) se suportă pentru o perioadă de 5 zile din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.”

8. Alineatul (1¹) al articolului 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1¹) În cazul copilului cu afecțiuni grave, asigurații au dreptul la concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 18 ani.”

9. După alineatul (3) al articolului 47 se introduc două noi alineate, alin. (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Constituie contravenție desfășurarea activității de către persoanele prevăzute la art. 33 la unul dintre angajatori în perioada în care la celălalt/ceilalți angajator/angajatori a prezentat certificat/certificate de concediu medical.

(5) Constituie contravenție nerespectarea de către medicii curanți a obligației prevăzute la art. 14¹ alin. (1).”

10. Alineatul (1) al articolului 48, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Contravențiile prevăzute la art. 47 se sancționează după cum urmează:

- a) pentru cele prevăzute la alin. (1) și (2), amendă de la 3.500 lei la 6.000 lei;
- b) pentru cele prevăzute la alin. (3), amendă de la 6.000 lei la 11.000 lei;
- c) pentru cea prevăzută la alin. (4), amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei, precum și neplata/recuperarea indemnizației de asigurări sociale de sănătate;
- d) pentru cea prevăzută la alin. (5), amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

11. În tot cuprinsul actului normativ, sintagma ”stagiu de cotizare” se înlocuiește cu sintagma ”stagiu de asigurare”.

ART. II - (1) Contractele de asigurare pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate încheiate cu casele de asigurări de sănătate de către persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, cu modificările și completările ulterioare, potrivit prevederilor în vigoare la data prezentei ordonanțe de urgență, și care au venitul lunar asigurat mai mare decât valoarea a 3 salarii de bază minime brute pe țară, se modifică prin acte adiționale, până la data de 31 august 2021, la notificarea caselor de asigurări de sănătate, sub sancțiunea încetării acestora.

(2) Modificările înscrise în actele adiționale prevăzute la alin. (1) intră în vigoare începând cu data de 1 septembrie 2021.

(3) Venitul lunar înscris în contractele prevăzute la alin. (1), contribuția lunară calculată și achitată, asupra acestui venit, pentru perioada de până la 31 august 2021, nu se modifică. Drepturile reprezentând indemnizații de asigurări sociale de sănătate aferente certificatelor de concediu medical eliberate până la data de 31 august 2021 se acorda până la încetarea situației care a determinat necesitatea eliberării respectivelor certificate medicale.

(4) În cazul contractelor pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, cu casele de asigurări de sănătate de către persoanele care sunt luate în evidență ca persoane asigurate în sistemul de asigurări sociale de sănătate potrivit prevederilor Legii nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și care nu au la bază declarația fiscală depusă în vederea plății contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, acestea își încetează efectele la data de 31 decembrie 2021, și numai dacă a fost îndeplinită obligația prevăzută la alin. (1).

(5) Persoanele prevăzute la alin. (4) beneficiază de drepturile reprezentând indemnizații de asigurări sociale de sănătate aferente certificatelor de concediu medical eliberate până la data de 31 decembrie 2021. Aceste drepturi se acorda până la încetarea situației care a determinat necesitatea eliberării certificatelor medicale.

ART. III (1) Pentru sumele prevăzute la art. 38 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, cu modificările și completările ulterioare, respinse la plată de casele de asigurări de sănătate pentru care acestea au întocmit și transmis comunicările de respingere a plății și pentru care angajatorii nu au depus până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență o nouă cerere de restituire însoțită de documentele care dovedesc remedierea cauzelor de respingere la plată înscrise în comunicare, termenul limită de depunere este data 31 decembrie 2021.

(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2022, termenul maxim de remediere a cauzelor de respingere și de depunere a cererilor de restituire însoțite de documentele justificative, este de maximum 90 de zile de la data primirii comunicării.

(3) Sumele înscrise în cererile de restituire înregistrate la casele de asigurări de sănătate, în afara termenelor prevăzute la alin.(1) și (2), se resping definitiv la plată și nu se decontează din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

ART. IV Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 29 noiembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea prezentei ordonanțe de urgență prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

ART. V Alineatul (4) al articolului 299 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(4) Funcția de medic-șef al CNAS este funcție publică specifică de conducere echivalată cu funcția publică de conducere de director general adjunct de la nivelul funcțiilor publice de stat, iar cea de medic șef al caselor de asigurări este funcție publică specifică de conducere echivalată cu funcția publică de conducere de director executiv adjunct de la nivelul funcțiilor publice teritoriale, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 385 alin. (1) și alin. (2) și art. 390 alin.(1) lit. b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.”

ART. VI Prevederile cuprinse la art. I - III din prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data de 01 august 2021.

PRIM-MINISTRU
Vasile-Florin CÎȚU